

ØGEDE REGNMÆNGDER SKABER BEHOV FOR DIFFERENTIERING AF SERVICENIVEAUET

De tiltagende klimamæssige udfordringer er kommet for at blive. Det skaber et øget fokus og behov hos kommunerne for at kunne fastsætte et øget serviceniveau for bestemte områder eller anlæg, hvor der er en særlig interesse eller et særligt behov for at sikre mod oversvømmelser.

Det eksisterende serviceniveau i de fleste kommuner følger Skrift 27 og er dermed baseret på en femårshændelse ved separat kloakerede områder og en tiårshændelse ved fælles kloakerede områder.

Der er ikke eksplicitte krav til fastsættelsen af serviceniveauet i spildevandslovgivningen. Det fremgår end ikke af reglerne om indholdet af spildevandsplanen, at kommunerne skal fastsætte et serviceniveau, selvom de ofte gør det.

ER SELSKABERNE SÅ BUNDET AF DET FASTSATTE SERVICENIVEAU?

Med mindre andet fremgår af vedtægterne, er spildevandsplanerne kun bindende for spildevandsselskaberne i det omfang, det er konkret fastsat i lovgivningen. Lovgiver har besluttet, at spildevandsselskaberne skal kloakere i overensstemmelse med spildevandsplanen, men har i øvrigt ikke bundet spildevandsselskaberne af den kommunale planlægning.

Det betyder, at uanset at kommunerne har fastsat et serviceniveau i spildevandsplanen, kan spildevandsselskaberne derudover vælge selv at sikre enkelte områder i kommunerne. De kan også vælge generelt at øge serviceniveauet i forhold til det, der er fastsat i spildevandsplanen, hvis en sådan forøgelse kan rummes inden for taksterne. Hvis udgifterne til en forøgelse af serviceniveauet er unødvendige, kan spildevandsselskaberne ikke opkræve udgiften over taksterne. Og da spildevandsselskaber ikke som udgangspunkt har andre indtægtskilder, vil udgifterne i så fald ikke blive dækket.

Den modsatte situation – at spildevandsselskaberne ikke ønsker at følge kommunernes fastsatte serviceniveau, men vil sikre til et lavere niveau – er muligvis reguleret i miljøbeskyttelsesloven. Efter miljøbeskyttelsesloven skal spildevandsselskaberne nemlig kloakere i overensstemmelse med spildevands-

planen og må ikke anlægge ledninger i strid med spildevandsplanen.

Disse krav indebærer, at der ikke geografisk må lægges ledninger i strid med spildevandsplanen. Men indebærer kravene også, at spildevandsselskabet skal dimensionere ledninger i overensstemmelse med kommunernes beslutninger i spildevandsplanen, herunder det i spildevandsplanen fastsatte serviceniveau?

I lovbemærkningerne er det anført, at spildevandsselskaberne skal følge de særlige funktionskrav, der er fastsat i spildevandsplanen.

I så fald gælder det dog under alle omstændigheder kun i forbindelse med anlægsarbejder, som spildevandsselskaberne alligevel udfører. Dermed kan der (heller) ikke stilles krav om, at spildevandsselskaber skal opdimensionere eksisterende ledninger.

Spildevandsselskabers omkostninger til sådanne kommunalt fastsatte mål kan give mulighed for et tillæg til indtægtsrammen. Det kræver, at omkostningerne overstiger enten 1 % af den fastsatte indtægtsramme for det pågældende år

eller 500.000 kr. inden for et kalenderår. Det er muligt at pulje omkostninger fra flere forskellige statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål inden for samme år. Efter omstændighederne kan omkostninger i forbindelse med øget serviceniveau være et sådant mål og dermed give mulighed for tillæg til indtægtsrammen.

KAN KOMMUNEN FASTSÆTTE ET DIFFERENTIERET SERVICENIVEAU?

Kommunerne er underlagt de uskrevne forvaltningsretlige grundsætninger, som blandt andet lighedsprincippet, saglighedskriteriet mv. Det forvaltningsretlige lighedsprincip indebærer, at en myndighed ved sine dispositioner er forpligtet til at behandle ensartede tilfælde ens, og at der som følge heraf skal være saglige grunde til at forskelsbehandle.

Det kræver derfor en saglig begrundelse, hvis en kommune ønsker at behandle to ellers ensartede situationer forskelligt. Det er en forudsætning i kommunernes respektive prioriteringer, at det sker ud fra saglige kriterier i forhold til den kommunale interesse i de opgaver, der er tale om.

En kommune kan derfor beslutte at differentiere serviceniveauet på tværs af kommunens område, hvis det sker på baggrund af saglige kriterier. Den kommunale disposition skal altså bygge på sagligt begrundede hensyn.

Sådanne hensyn, som kan begrunde, at serviceniveauet hæves i dele af kommunen, kan være begrundet i hensynet til at sikre særligt oversvømmelsestruede områder i kommunen samt beskyttelse af prioriterede samfundsværdier som f.eks. væsentlige infrastruktur anlæg.

SKRIFT 31

Med det kommende Skrift 31 gives yderligere redskaber til at fastlægge differentierede serviceniveauer i den enkelte kommune. Skrift 31 angiver således en metode, der kan anvendes, når kommunerne skal fastlægge serviceniveau for vand på terræn ved ekstremregn.

En væsentlig del af Skrift 31 er anvendelsen af cost-benefit-analyser, der skal være med til at give klare økonomiske prioriteringer for, hvilke projekter der skal gennemføres først. Videre skal der prioriteres i forhold til fastlæggelsen af balancen mellem skadesudgifter og løsningsomkostninger. Endelig skal der foretages vurderinger af, om der skal foretages klimatilpasning af eksisterende anlæg, og om der skal være samme serviceniveau i hele kommunen, eller om der konkret er behov for at sætte et højere serviceniveau for enkelte områder eller anlæg i kommunen.

Skrift 31 forventes udsendt i foråret 2017 ■

Henriette Soja
Advokat, partner
hso@horten.dk

Line Markert
Advokat, partner
lma@horten.dk

Marie Bockhahn
Specialistadvokat
mbb@horten.dk

Anne Christine Matzon
Advokatfuldmægtig
acm@horten.dk